

Programma 5. Bestuurskracht

Inleiding

Vanuit haar dienstverlenende rol aan de samenleving en als partner in andere maatschappelijke opgaven, blijft het boeken van tastbare resultaten in maatschappelijke vraagstukken de belangrijkste opgave voor gemeenten. Deze opgave wordt echter al lang niet meer alleen door de gemeente bepaald.

Opgaven werden in 2025 in nauw contact met de omgeving bepaald. Digitalisering en veranderende wetgeving hadden hun invloed op de inhoud en uitvoering van deze opgaven. We zagen dat we met veel uitdagingen te maken hadden: de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet, stikstofcrisis, weerbaarheid vergroten, kwetsbaarheid verkleinen, woningbouwopgave, opvang van vluchtelingen, huisvesting van asielzoekers en statushouders, krapte op de arbeidsmarkt, toenemende vraag binnen het sociaal domein, snelheid van informatie (social media en AI), klimaat, duurzaamheid en energietransitie.

Het zijn allemaal vraagstukken die naast de lokale ambities - die hier veelal op aansloten - veel van de politiek, het bestuur en van de ambtelijke organisatie vroegen. De opgaven waar we voor staan vroegen om meer flexibiliteit en wendbaarheid om adequaat te kunnen inspelen op onze snel veranderende omgeving. Het nastreven van die wendbaarheid staat centraal in dit programma. Vanuit dit programma worden de randvoorwaarden gecreëerd waarbinnen college en organisatie kunnen voldoen aan de eisen van deze tijd.

Verbonden partijen en samenwerkingspartners

Bij de realisatie van het programma 5. *Bestuurskracht* zijn de volgende organisaties betrokken: GGD, Politie, buurtpreventie, WijZijn, Regio West-Brabant (RWB), Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB), Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB), Belastingssamenwerking West-Brabant (BWB), N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Karel (voormalig Stichting Inkoopbureau West-Brabant), het West-Brabants Archief (WBA) en Equalit.

Wat geven we uit aan programma 5. *Bestuurskracht*?

Op grond van artikel 5.1 van de *Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Woensdrecht 2025* autoriseert de raad met het vaststellen van de begroting de totale lasten en de totale baten per programma.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2025	Begrotings-wijzigingen 2025	Begroting 2025 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2025	Vershil 2025
Baten	49.765.009	11.390.392	61.155.401	61.506.027	350.626
Lasten	-16.411.910	-5.661.597	-22.073.507	-21.516.132	557.375
Saldo	33.353.099	5.728.795	39.081.894	39.989.894	908.000
Onttrekkingen	1.602.220	4.371.762	5.973.982	8.735.796	2.761.814
Stortingen	-1.898.444	-1.182.256	-3.080.700	-7.856.044	-4.775.344
Mutaties reserves	-296.224	3.189.506	2.893.282	879.752	-2.013.530
Resultaat	33.056.875	8.918.301	41.975.176	40.869.646	-1.105.530

5.1 Openbare orde en veiligheid

Wat wilden we bereiken?

We bieden inwoners een veilige leefomgeving.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We zorgen dat de inwoners alert zijn op het gebied van (georganiseerde) criminaliteit en dat signalen hiervan worden herkend en gemeld. Communicatie zetten we in als middel.

Stand van zaken

We organiseerden meerdere bijeenkomsten waarin we inwoners informeerden over (georganiseerde) criminaliteit. We gaven handelingsperspectief mee en besteedden extra aandacht aan digitale oplichting en nepagenten.

Daarnaast:

- Verspreidden we regelmatig *awareness*-berichten.
- Deelden we behaalde resultaten om de meldingsbereidheid te vergroten.
- Zetten het social media-account Handhaving Woensdrecht van de boa's actief in.
- Gebruikten we social media en wijkbijeenkomsten om informatie snel te delen en contact laagdrempelig te houden.

Met deze inzet vergrootten we het vertrouwen in onze aanpak en stimuleerden we betrokkenheid van inwoners.

We zetten ons in om jeugdoverlast tegen te gaan en zorgen dat jonge aanwas richting criminaliteit zoveel als mogelijk voorkomen wordt.

Stand van zaken

We werkten intensief samen met jongerenwerk, boa's, politie, Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten en het onderwijs. We versterkten onze informatiepositie rond risicogroepen en individuele jeugdigen en zetten vervolgens gerichte interventies in.

We bezochten scholen om bewustwording te vergroten en jongeren te helpen veilige keuzes te maken, zodat de stap richting criminaliteit werd voorkomen.

In het kader van het tegengaan van natuurbranden wordt het natuurbrandbeheersplan opgesteld en uitgevoerd.

Stand van zaken

We stelden in 2025 het *Natuurbrandbeheersplan* op. Vrijwel alle betrokken partijen ondertekenden het plan datzelfde jaar. Twee partijen tekenen in 2026. Na deze laatste ondertekeningen is het plan volledig bekrachtigd door alle Nederlandse en Belgische partners.

Wat wilden we bereiken?

We voorkomen zoveel als mogelijk dat (georganiseerde) criminaliteit de openbare (rechts)orde aantast.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We voeren met onze veiligheidspartners gezamenlijke acties uit.

Stand van zaken

We voerden samen met onze bestuurlijk uitvoeringsspecialist, politie, het Openbaar Ministerie en andere ketenpartners meerdere integrale acties uit. Deze richtten zich op ondermijning, mensenhandel, drugshandel en verkeersveiligheid. Door deze samenwerking vergrootten we de effectiviteit van onze veiligheidsaanpak.

We zorgen dat we voldoen aan de ‘Brabantse norm weerbare overheid’ waarmee ons weerbaarheidsniveau wordt vergroot.

Stand van zaken

We trokken binnen het district gezamenlijk op in de implementatie van de *Brabantse norm weerbare overheid*. We hebben hierin aantoonbare stappen gezet en ons weerbaarheidsniveau is versterkt. De volledige borging van alle onderdelen van de norm vraagt een gefaseerde doorontwikkeling, onder meer waar het gaat om formele vastlegging van werkprocessen, verdere implementatie van informatiebeveiligingsstandaarden en het expliciet verankeren van aanvullende controlerende maatregelen binnen kwetsbare functies. Deze onderdelen maken onderdeel uit van lopende verbetertrajecten. We blijven hier bestuurlijk en ambtelijk aandacht voor houden.

We evalueren de inzet van de twee gemeentelijke boa's.

Stand van zaken

We ronden de evaluatie af en boden deze in mei 2025 aan de gemeenteraad aan. De raad stemde vervolgens in met een tijdelijke uitbreiding van de boa-formatie met twee extra fte voor een periode van twee jaar.

Wat geven we uit aan 5.1 Openbare orde en Veiligheid?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2025	Begrotings-wijzigingen 2025	Begroting 2025 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2025	Verschil 2025
Baten	24.895	0	24.895	-5.978	-30.873
Lasten	-2.021.473	-170.860	-2.192.333	-2.136.535	55.798
Saldo	-1.996.578	-170.860	-2.167.438	-2.142.512	24.926

Wat veroorzaakt het verschil?

In de programmabegroting is een te ontvangen energieprestatievergoeding opgenomen van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) in verband met de realisatie van verduurzamingsmaatregelen aan de vier brandweerkazernes in onze gemeente. De VRMWB is niet bereid deze vergoeding aan de gemeente te betalen. De exploitatiebijdrage aan de VRMWB valt als gevolg van een verkeerde indexatie lager uit dan begroot.

In 2025 is via de Meicirculaire een bedrag ontvangen voor uit te voeren maatregelen natuurbrandpreventie en -mitigatie. Het budget is niet volledig benut.

5.2 Handhaving

Wat wilden we bereiken?

Behouden en bevorderen van het naleefgedrag voor een veilige en gezonde leefomgeving.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We voeren de taken uit in het kader van Vergunningen, Toezicht en Handhaving in samenwerking met onze handhavingpartners volgens de actuele kwaliteitscriteria.

Stand van zaken

Zoals gebruikelijk toetste de provincie ook dit jaar onze uitvoering van de taken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH-taken) binnen het *Interbestuurlijk Toezicht (IBT)*. Uit deze toetsing bleek dat we deze taken uitvoerden volgens de geldende kwaliteitscriteria.

We voeren toezicht en handhaving uit conform het Uitvoeringsprogramma Handhaving en Omgevingsvergunningen. We passen dit bewust en transparant aan, indien de dynamiek van de omgeving dit vraagt.

Stand van zaken

We voerden toezicht en handhaving uit volgens het jaarlijks vastgestelde *Uitvoeringsprogramma VTH Omgevingsrecht*. Wanneer ontwikkelingen in de omgeving daarom vroegen, stelden we het programma gemotiveerd en transparant bij. Hierdoor konden we effectief inspelen op actuele risico's en prioriteiten.

Wat geven we uit aan 5.2 Handhaving?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2025	Begrotings-wijzigingen 2025	Begroting 2025 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2025	Vershil 2025
Baten	17.301	0	17.301	27.978	10.677
Lasten	-290.785	-56.613	-347.398	-354.019	-6.621
Saldo	-273.484	-56.613	-330.097	-326.041	4.056

Wat veroorzaakt het verschil?

Er waren meerkosten voor werkmateriaal van onze eigen boa's. Er zijn meer kosten gemaakt voor advisering door de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant dan oorspronkelijk geraamd. Zo is er onder andere meer ingezet op handhavingdossiers.

5.3 Dienstverlening en burgerzaken

Wat wilden we bereiken?

Wij zorgen voor een dienstverleningsproces dat aansluit op ons gastvrijheidsprogramma 'Welkom in Woensdrecht' en dat voldoet aan de verwachtingen van de klant.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Door het verbeteren van processen verhogen we de kwaliteit van de dienstverlening. De focus voor 2025 leggen we op de klanttevredenheid vanuit de klant door het realiseren van een klantreis op het product omgevingsplanactiviteit.

Stand van zaken

In 2025 voerden we de klantreis uit met als doel het communicatieproces van de omgevingsvergunningen te verbeteren. Het proces is daarin geanalyseerd en verbeterpunten worden doorgevoerd. We concludeerden dat de rol van frontofficemedewerker, met als taak de inwoners te begeleiden in de voorbereiding op het aanvraagproces en hun vragen te beantwoorden, noodzakelijk is. Deze rol wordt in 2026 geïntegreerd in een functie binnen vergunningverlening.

De door ontwikkeling van het Klantcontactcentrum vindt verder plaats.

Stand van zaken

We startten met bellen via Microsoft Teams. Hierdoor kregen we *realtime* inzicht in gespreksstromen en konden we de dienstverlening efficiënter organiseren.

De berichtenbox van Mijn Overheid wordt geïmplementeerd voor enkele producten van Burgerzaken en het Sociaal Domein.

Stand van zaken

We implementeerden de *Berichtenbox* van *MijnOverheid* voor verschillende producten van burgerzaken. Voor het sociaal domein was implementatie nog niet mogelijk, omdat eerst softwareaanpassingen door de leverancier nodig zijn.

Wat wilden we bereiken?

We verbeteren de gebruikerservaring en breiden de contactmomenten verder uit.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Er wordt een visie op een Omnichannelstrategie (inzet van meerdere kanalen met als doel de gebruikerservaring te verbeteren en de contactmomenten verder uit te breiden) vastgesteld.

Stand van zaken

In 2025 stelden we de *Visie op de Omnichannelstrategie* op. Vaststelling staat gepland voor het tweede kwartaal van 2026.

In de visie nemen we mee of de kanalen Beeldbellen-, Whatsapp- en Chatbot kanalen zijn die een toegevoegde waarde kunnen hebben in de dienstverlening aan de klant .

Stand van zaken

We namen beeldbellen, WhatsApp en chatbotfunctionaliteiten mee in de *Visie op de Omnichannelstrategie*.

We onderzoeken of een track & trace-service mogelijk is op door de klant aangevraagde producten.

Stand van zaken

Uit eerste onderzoek bleek dat een *track & trace* service voor bepaalde producten technisch tot de mogelijkheden behoort. In 2026 analyseren we randvoorwaarden, haalbaarheid en wenselijkheid.

Wat geven we uit aan 5.3 Dienstverlening en burgerzaken?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2025	Begrotings-wijzigingen 2025	Begroting 2025 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2025	Vershil 2025
Baten	411.635	0	411.635	473.346	61.711
Lasten	-222.636	-3.090	-225.726	-245.519	-19.793
Saldo	188.999	-3.090	185.909	227.827	41.918

Wat veroorzaakt het verschil?

De hogere baten ontstonden door een stijging van het aantal paspoortaanvragen en een toename van het aantal naturalisatieverzoeken in 2025.

5.4 Samenwerken en besturen

Wat wilden we bereiken?

Waar het ons werk effectiever en efficiënter maakt zoeken we de samenwerking op zodat de bestuurskracht van Woensdrecht wordt versterkt.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Woensdrecht vervult zowel bestuurlijk als ambtelijk en uitgaande van de eigen doelstellingen bewust de juiste rol in de regionale samenwerking met andere overheden en organisaties.

Stand van zaken

In de regio gaan ontwikkeling en samenwerking hand in hand. Bestuurlijk en ambtelijk stemden we onze inzet continu af, waarbij het belang van Woensdrecht centraal stond. We participeerden actief in besturen van verbonden partijen en in diverse regionale samenwerkingsverbanden. Hiermee versterkten we onze positie en bestuurskracht.

Wat geven we uit aan 5.4 Samenwerken en besturen?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2025	Begrotings-wijzigingen 2025	Begroting 2025 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2025	Verschil 2025
Baten	155.776	-56.461	99.315	117.636	18.321
Lasten	-2.147.031	-550.048	-2.697.079	-3.167.084	-470.005
Saldo	-1.991.255	-606.509	-2.597.764	-3.049.448	-451.684

Wat veroorzaakt het verschil?

Dotatie voorziening *Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa)*

In aanloop naar de invoering van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) per 1 januari 2028 zullen de pensioenen van politieke ambtsdragers in 2027 worden overgedragen aan het ABP. In dat kader is door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, samen met onder meer de Vereniging Nederlandse Gemeenten en het Interprovinciaal Overleg (IPO), onderzoek gedaan naar de hoogte van de benodigde overdrachtswaarde van de huidige *Appa*-verplichtingen. Hieruit blijkt dat de huidige voorzieningen bij decentrale overheden gemiddeld 10-20% te laag zijn. Op basis hiervan heeft de Commissie BBV bepaald dat gemeenten in 2025 hun voorziening moeten herijken en verhogen naar de geprognosticeerde overdrachtswaarde. Dit leidt in 2025 naast de reguliere dotatie tot een extra dotatie aan de voorziening *Appa*.

5.5 Financiën

Wat wilden we bereiken?

Woensdrecht is een financieel gezonde gemeente.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Onze Jaarstukken voldoen aan de criteria van de accountant, met als resultaat een goedkeurende controleverklaring.

Stand van zaken

De in 2025 opgestelde *Jaarstukken 2024* zijn door de accountant voorzien van een goedkeurende controleverklaring, waarna de gemeenteraad de *Jaarstukken 2024* op 3 juli 2025 unaniem heeft vastgesteld.

Onze meerjarenbegroting voldoet aan de criteria van de Provincie Noord-Brabant voor repressief toezicht, wat blijkt uit het verkrijgen van een schriftelijke goedkeuring van onze begroting.

Stand van zaken

Op 17 december 2025 meldde de toezichthouder dat de door de gemeenteraad vastgestelde *Programmabegroting 2026* structureel en reëel in evenwicht was. Dit betekent dat voor het begrotingsjaar 2026 regulier repressief toezicht zal gelden.

Wat wilden we bereiken?

Woensdrecht verantwoordt transparant.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

De verbijzonderde interne controle wordt zodanig uitgevoerd, dat het college bij de Jaarstukken een rechtmatigheidsverklaring kan afgeven over het af te sluiten boekjaar.

Stand van zaken

In deze jaarstukken is, gebaseerd op de uitgevoerde verbijzonderde interne controle, de rechtmatigheidsverklaring opgenomen. Aandachtspunt voor 2025 was dat de wettelijke materialiteitsgrenzen voor de accountant en de VIC zijn veranderd. Vanaf 2025 geldt een maximale materialiteitsgrens van 2% voor fouten en onzekerheden/onzekerheden samen. Hiervoor zijn in 2025 de financiële verordening, het controleprotocol voor de accountant en het normenkader aangepast.

We geven opvolging aan de bevindingen van onze accountant uit de jaarlijkse managementletter.

Stand van zaken

In de *Managementletter 2025* concludeerde de accountant dat de interne beheersing in de basis op orde was en dat er geen noemenswaardige tekortkomingen waren.

5.6 Belastingen en heffingen

Wat wilden we bereiken?

We streven ernaar om de gemeentelijke heffingen en belastingen op hetzelfde niveau te houden en passen maximaal alleen een inflatiecorrectie toe.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Voor het jaar 2026 streven we er naar maximaal de inflatiecorrectie toe te passen op de tarieven van 2025.

Stand van zaken

De tarieven in de in november 2025 vastgestelde *Programmabegroting 2026* bevatten een inflatiecorrectie van +3,12%. Deze correctie was gebaseerd op de consumentenprijsindex (CPI) van juni 2025 ten opzichte van juni 2024 (bron: CBS).

Wat geven we uit aan 5.6 Belastingen en heffingen?

Het merendeel van de belastinginkomsten (vooruitlopend op vaststelling van de nieuwe belastingverordeningen) van onze gemeente wordt binnen dit product geraamd.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2025	Begrotings-wijzigingen 2025	Begroting 2025 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2025	Vershil 2025
Baten	6.924.365	185.059	7.109.424	7.056.338	-53.086
Lasten	-598.457	5.059	-593.398	-567.919	25.479
Saldo	6.325.908	190.118	6.516.026	6.488.419	-27.607

Wat veroorzaakt het verschil?

De definitieve cijfers van de Belasting samenwerking West-Brabant (BWB) lieten lagere opbrengsten zien voor de onroerendezaakbelasting niet-woningen en de toeristenbelasting dan in eerdere prognoses was voorzien.

5.7 Informatievoorziening en automatisering

Wat wilden we bereiken?

Datagedreven werken: beleid wordt mede gebaseerd op data.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Voor het onderhouden, actualiseren, beheren en beveiligen van data groeien we toe naar centraal datamanagement voor Woensdrecht.

Stand van zaken

In het *Informatiebeleidsplan 2025-2028* namen we als uitgangspunt op dat het functioneel beheer van applicaties centraal werd georganiseerd. Hiermee borgden we kennisdeling, professionaliteit en continuïteit in de uitvoering.

Bij het opstellen van beleid starten we met het gebruik van data (analyses en trends).

Stand van zaken

We maakten bij beleidsvorming gebruik van actuele data. In 2025 ontwikkelden we *Woensdrecht Inzicht* verder door. Hierdoor kwamen nieuwe dashboards beschikbaar die beleidsvorming beter ondersteunden.

Voor het maken van analyses en voorspelmodellen ontwikkelen we in het Equalit-samenwerkingsverband een technisch platform.

Stand van zaken

Binnen Equalit ontwikkelden we de dienst *Technisch Platform Datafundament*. Voor het maken van diepere analyses en voorspelmodellen is verdere doorontwikkeling nodig.

Wat wilden we bereiken?

Onze informatievoorziening is maximaal digitaal, betrouwbaar, transparant en veilig.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We voldoen aan wettelijke eisen op het gebied van betrouwbare en transparante informatievoorziening.

Stand van zaken

Ook in 2025 voldeden we aan de eisen van de Wet open overheid (Woo). We breidden de publicatie van informatiestromen uit en startten de voorbereidingen voor inzet van een ondersteunende Woo-applicatie.

We zorgen ervoor dat de betrouwbaarheid, kwaliteit en actualiteit van informatie is geborgd.

Stand van zaken

De archivaris voerde in 2025 een archiefinspectie uit en bracht een rapport met verbeter suggesties uit. Met deze aanbevelingen borgden we de betrouwbaarheid, kwaliteit en actualiteit van de informatievoorziening. We voldoen aan de eisen op het gebied van informatiebeveiliging (Baseline Informatiebeveiliging Overheid/NIS2) en de eisen van de privacywetgeving (zoals de (Uitvoeringswet) Algemene verordening gegevensbescherming en de Wet politiegegevens).

We voldoen aan de eisen op het gebied van informatiebeveiliging (Baseline Informatiebeveiliging Overheid/NIS2) en de eisen van de privacywetgeving (zoals de (Uitvoeringswet) Algemene verordening gegevensbescherming en de Wet politiegegevens).

Stand van zaken

Volgens de rapportage 2025 voldeed de organisatie grotendeels aan de wettelijke beveiligings- en privacyeisen. We zetten aanvullende stappen om gegevensbescherming te versterken. Punten waarop we nog niet voldeden werden opgenomen in verbeterplannen.

Wat geven we uit aan 5.7 Informatievoorziening en automatisering?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2025	Begrotings-wijzigingen 2025	Begroting 2025 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2025	Vershil 2025
Lasten	-285.505	678	-284.827	-263.565	21.262

Wat veroorzaakt het verschil?

We benutten in 2025 niet het volledige budget voor de Wet open overheid (Woo). De generieke Woo-oplossing was nog niet geïmplementeerd, waardoor geen gebruikskosten werden gedeclareerd.

5.8 Overhead

Wat wilden we bereiken?

Goed en aantrekkelijk werkgeverschap en de ontwikkeling van mens en organisatie.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Waar nodig gaan we samenwerkingsverbanden aan om de kwaliteit en continuïteit van onze dienstverlening te garanderen.

Stand van zaken

De organisatie werkte op verschillende niveaus samen. In 2025 maakten we afspraken met andere gemeenten over salarisverwerking, gericht op kennisdeling en onderlinge vervangbaarheid. De regionale samenwerking via het Mobiliteitscentrum West-Brabant (onderdeel van de samenwerking Regio West-Brabant (RWB)) zetten we onverminderd voort.

We zorgen voor een gezonde en veilige (hybride) werkomgeving en bieden vertrouwen, verantwoordelijkheid en vrijheid in de uitvoering van de werkzaamheden binnen de gestelde kaders.

Stand van zaken

We voerden in 2025 een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) uit. De thema's vertrouwen, veiligheid en verantwoordelijkheid maakten hier deel van uit. We bespraken de uitkomsten met leidinggevenden en medewerkers. In 2026 werken we de verbeterpunten verder uit op team- en organisatieniveau.

Wat geven we uit aan 5.8 Overhead?

Om te voorkomen dat er verschillen ontstaan in de wijze van toerekening van overhead is een algemene definitie van 'overhead' in artikel 1 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen: 'het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'. Uitgangspunt van deze definitie is overigens dat (andere uitvoerings-) kosten zoveel mogelijk direct aan de betreffende taken/activiteiten worden toegerekend. Dit uitgangspunt wordt vanzelfsprekend gehanteerd. Vanwege BBV worden alle personeelslasten welke niet direct toewijsbaar zijn aan een taakveld binnen dit product geraamd.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2025	Begrotings-wijzigingen 2025	Begroting 2025 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2025	Vershil 2025
Baten	259.590	-119.807	139.783	194.982	55.199
Lasten	-9.715.320	1.416.534	-8.298.786	-8.208.623	90.163
Saldo	-9.455.730	1.296.727	-8.159.003	-8.013.642	145.361

Wat veroorzaakt het verschil?

Het gerealiseerde overschot op dit product is het resultaat van meerdere factoren:

- De salariskosten vielen lager uit dan begroot.

- De kosten voor onderhoud van hard- en software waren lager dan verwacht.
- Op dit product werden niet-begrote vergoedingen verantwoord voor ambtelijke inzet bij de opvang van vluchtelingen en ontheemden uit Oekraïne.
- De elektriciteitskosten waren hoger dan geraamd omdat de zonnepanelen op het gemeentehuis nog niet volledig operationeel waren.

5.9 Personeel en organisatie

Wat wilden we bereiken?

We binden en boeien (potentiële) medewerkers, die bewust de keuze maken om te werken bij de gemeente Woensdrecht.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We stemmen ontwikkeltrajecten, beleid en personeelsvoorwaarden af op de behoefte van organisatie en medewerkers.

Stand van zaken

We keken vanuit goed werkgeverschap naar de ontwikkeling van zowel individuele medewerkers als van de organisatie. Waar mogelijk boden we maatwerk. Met de gesprekscyclus hielden we zicht op behoeften en ontwikkeling van medewerkers.

Wat wilden we bereiken?

We streven naar een leiderschapstijl waarbij vanuit een inspirerende visie medewerkers zich gewaardeerd en gemotiveerd voelen.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Leidinggevenden stimuleren en coachen de onderlinge samenwerking en verbinding tussen het bestuur en medewerkers. We bevorderen zelforganisatie.

Stand van zaken

We startten in 2025 een leiderschapstraject met management en directie, gericht op een meer coachende en sturende rol en duidelijkere positionering binnen de organisatie. Dit traject krijgt in 2026 een vervolg. Daarnaast startten we een pilot zelforganisatie binnen een deel van team RO-VTH. De pilot loopt in 2026 door.

We leggen minder nadruk op hiërarchie en meer nadruk op samenspel en houden in de organisatie rekening met de verschillen tussen mensen, teams en taken.

Stand van zaken

Medewerkers werden gestimuleerd om meer verantwoordelijkheid te nemen en samenwerking over hiërarchische lijnen heen te zoeken. Managers vervulden hierbij een coachende rol. We startten in 2025 een pilot met een systeem dat samenwerking ondersteunt. De resultaten volgen in 2026.

We versterken de zelfstandigheid en het probleemoplossend vermogen van onze medewerkers.

Stand van zaken

Vanuit een faciliterende leiderschapstijl creëerden we voorwaarden om zelfstandigheid te vergroten. Leidinggevenden ondersteunden medewerkers in hun ontwikkeling en bij het bereiken

van persoonlijke doelen. We gaven medewerkers vertrouwen en middelen om oplossingsgericht te werken.

Wat geven we uit aan 5.9 Personeel en organisatie?

Vanwege BBV-regelgeving worden de baten en lasten voor formatie grotendeels verantwoord binnen product 5.8: Overhead.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2025	Begrotings-wijzigingen 2025	Begroting 2025 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2025	Vershil 2025
Baten	0	0	0	1.774	1.774
Lasten	-586.025	-597.670	-1.183.695	-1.010.557	173.138
Saldo	-586.025	-597.670	-1.183.695	-1.008.782	174.913

Wat veroorzaakt het verschil?

- De kosten voor externe beleids-, juridische en financiële advisering vielen hoger uit dan begroot.
- De kosten voor opleidingsactiviteiten waren lager dan geraamd.
- De niet-benutte vacatureruimte leidde elk kwartaal tot toevoegingen aan de reserve *Personele veerkracht*.

5.10 Communicatie

Wat wilden we bereiken?

Onze inwoners zijn goed geïnformeerd en tevreden over hoe de organisatie en bestuur met hen communiceren.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We communiceren tijdig en via verschillende kanalen.

Stand van zaken

In 2025 communiceerden we tijdig en via diverse kanalen. We analyseerden zowel de digitale themanieuwsbrief als de nieuwsbrief voor ondernemers. Hieruit bleek dat deze goed werden gelezen. Daarom namen we deze communicatiemiddelen structureel op in ons aanbod.

We vergroten de effectiviteit en het bereik van onze online berichten.

Stand van zaken

In 2025 onderzochten we de optimale spreiding en timing van online berichten per platform. Door het gebruik van passende *hashtags* en het *taggen* van relevante partners vergrootten we het bereik en de vindbaarheid van onze berichten. Daarnaast zetten we vaker betaalde publicaties in om meer doelgroepen te bereiken.

We volgen online berichtgeving om te weten wat er leeft, zodat we hier onze communicatie en dienstverlening op af kunnen stemmen.

Stand van zaken

Met behulp van onze socialmediamonitoringtool volgden we nauwgezet wat er online speelde. Waar nodig pasten we onze communicatie daarop aan, zodat deze beter aansloot bij actuele vragen en signalen uit de samenleving.

Wat geven we uit aan 5.10 Communicatie?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2025	Begrotings-wijzigingen 2025	Begroting 2025 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2025	Vershil 2025
Lasten	-36.177	0	-36.177	-30.471	5.706

Wat veroorzaakt het verschil?

Een deel van de communicatieve uitingen binnen grote beleidsvelden en projecten, zoals duurzaamheid, werd rechtstreeks vanuit projectbudgetten bekostigd in plaats van uit het centrale communicatiebudget. Hierdoor vielen de lasten lager uit dan begroot.

5.11 Indicatoren

Lokale indicatoren Programma 5. Bestuurskracht

Met ingang van de programmabegroting 2020 zijn de verplichte BBV-indicatoren aangevuld met een aantal lokale indicatoren. In onderstaande tabel zijn indicatoren 1 tot en met 5 ook verplicht vanuit het BBV, maar omdat deze lokaal ingevuld moeten worden, komen deze in onderstaande tabel terecht.

Lokale indicatoren	2021	2022	2023	2024	2025
1. Formatie per 1.000 inwoners	6,1	6,1	6,2	6,3	6,9
2. Bezetting per 1.000 inwoners	6,1	5,6	5,8	6,1	6,3
3. Apparaatskosten	€ 776	€ 889	€ 1.148	€ 1.330	€ 1.323
4. Externe inhuur	3,20%	10,20%	9,30%	10,60%	5,4%
5. Overhead	15,30%	13,81%	12,06%	14,31%	11,99%
6. Veiligheidsgevoel overdag	-	-	-	8,3	-
7. Veiligheidsgevoel 's avonds		-	-	7,3	-
8. Klanttevredenheid dienstverlening					
<i>Baliebezoek</i>	8,1	8	8,5	9,1	8,5
<i>Inrichting wachtruimte</i>	-	-	-	8,4	8,5
<i>Privacy balie</i>	-	-	-	8,2	8,2
<i>Openingstijden</i>	-	-	-	8,4	8,5
<i>Telefoon</i>	7,7	8,2	9	7,4	7,1

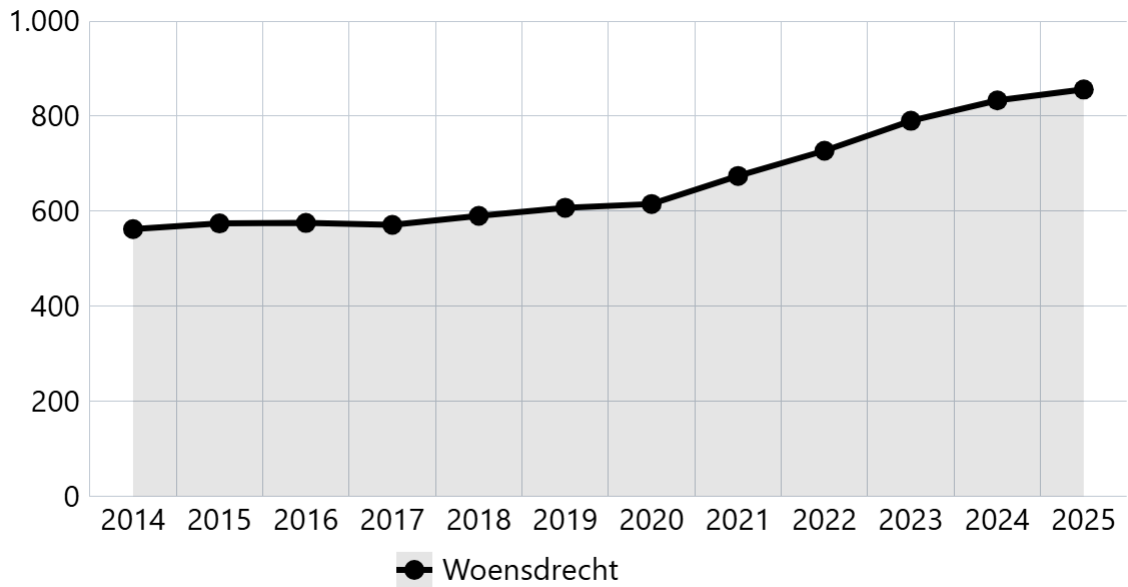
Toelichting:

1. Formatie betreft het aantal fte's dat in dienst mag zijn. *Uitgaande van formatie per 1 september 2025.*
2. Bezetting betreft het werkelijke aantal fte's dat werkzaam is. *Uitgaande van bezetting per 1 september 2025.*
3. Apparaatskosten per inwoner: alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.
4. Externe inhuur: kosten als percentage van de totale loonsom.
5. Overhead: percentage van de totale lasten.
6. Veiligheidsbeleving is weergegeven op een schaal van 1 (laag) tot 10 (hoog). *Bron: Lemon-onderzoek 'Leefbaarheid in Woensdrecht'.*
7. Waardering die de afnemer van de dienst geeft aan de dienstverlening op een schaal van 1 (laag) tot 10 (hoog). *Bron: Intern klanttevredenheidsonderzoek.*

Verplichte BBV-indicatoren Programma 5. Bestuurskracht

In deze paragraaf worden de indicatoren weergegeven die bij *Programma 5. Bestuurskracht* horen. Deze cijfers worden automatisch opgehaald van www.waarstaatjegemeente.nl en www.woensdrecht.incijfers.nl. Voor verdere verdieping en vergelijking met Nederland, de provincie Noord-Brabant en andere gemeenten verwijzen we u naar deze twee websites. Indien cijfers, jaarschijven of toelichtingen ontbreken, waren deze op het moment van het opstellen van dit document niet beschikbaar. De gemeente Woensdrecht heeft daar geen invloed op. In een volgend document worden deze indicatoren waarschijnlijk geactualiseerd.

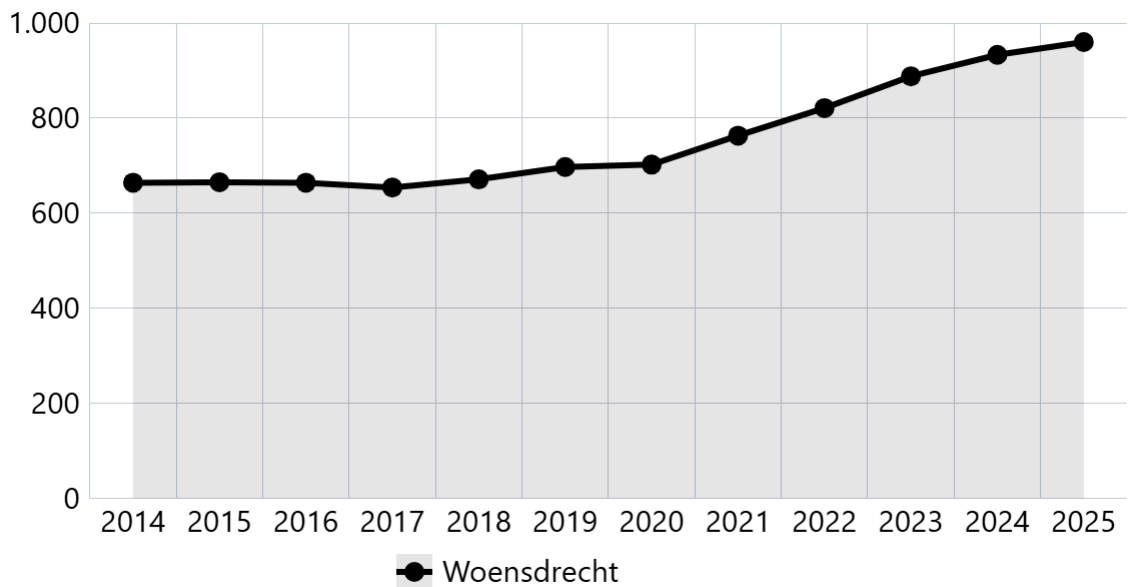
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden in euro's

Bron: COELO - Atlas lokale lasten

Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Woensdrecht	562	574	575	571	590	607	615	674	727	790	833	856

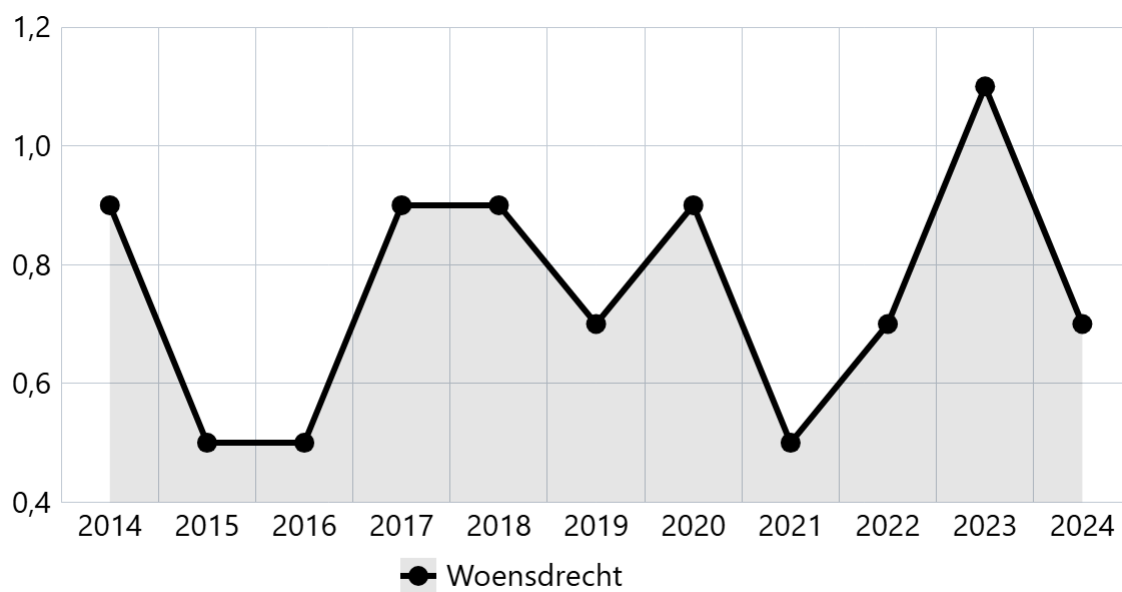
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden in euro's

Bron: COELO - Atlas lokale lasten

Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Woensdrecht	664	665	664	654	671	697	702	763	821	888	933	960

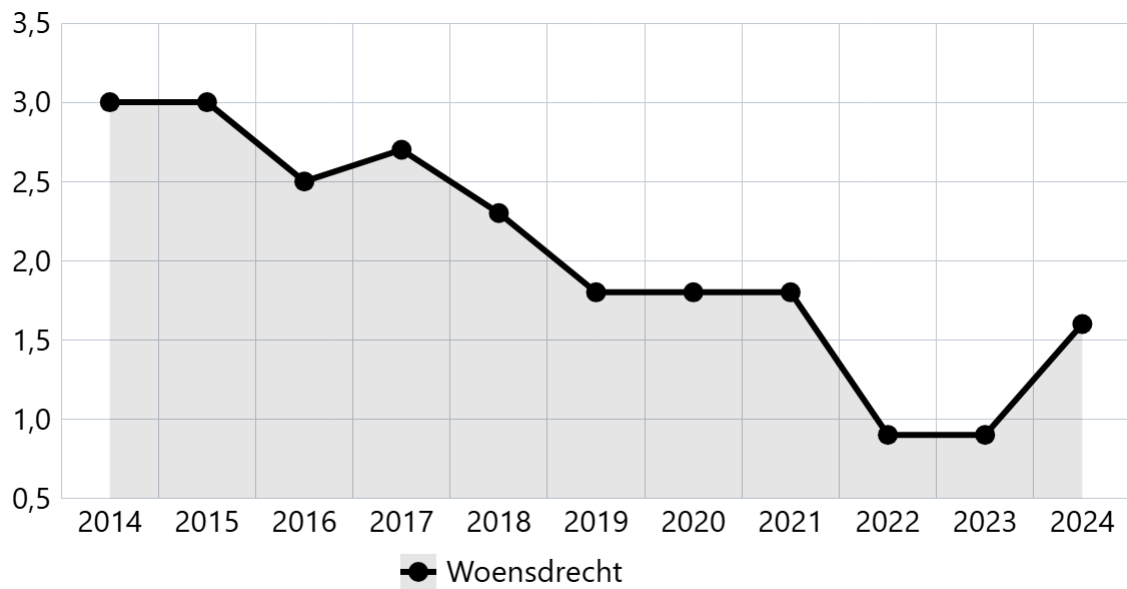
Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners

Bron: CBS - Geregistreerde diefstallen

Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Woensdrecht	0,9	0,5	0,5	0,9	0,9	0,7	0,9	0,5	0,7	1,1	0,7

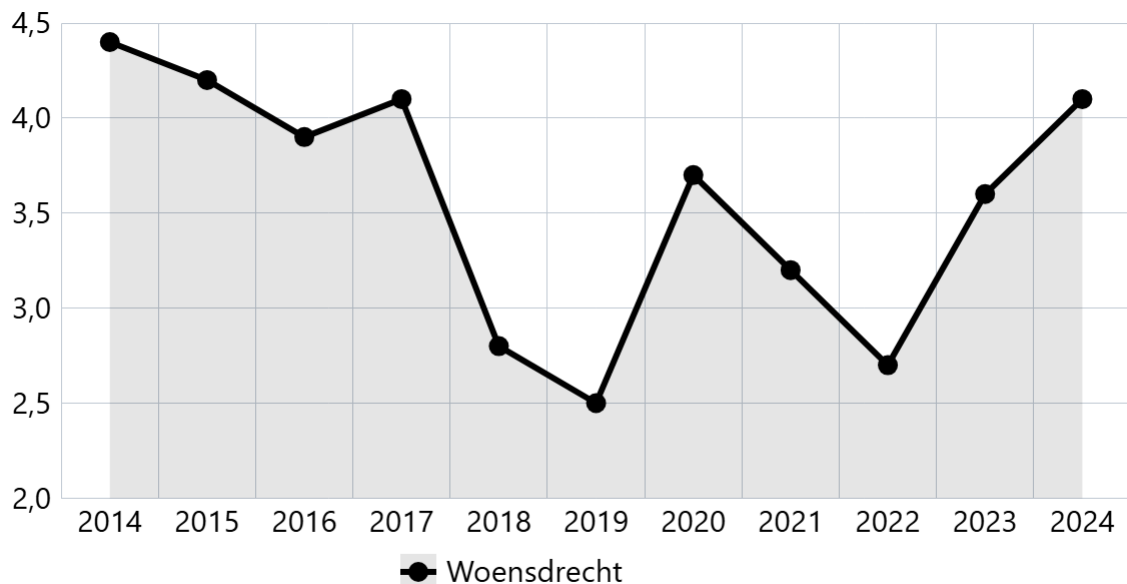
Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners

Bron: CBS - Geregistreeerde diefstallen

Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Woensdrecht	3,0	3,0	2,5	2,7	2,3	1,8	1,8	1,8	0,9	0,9	1,6

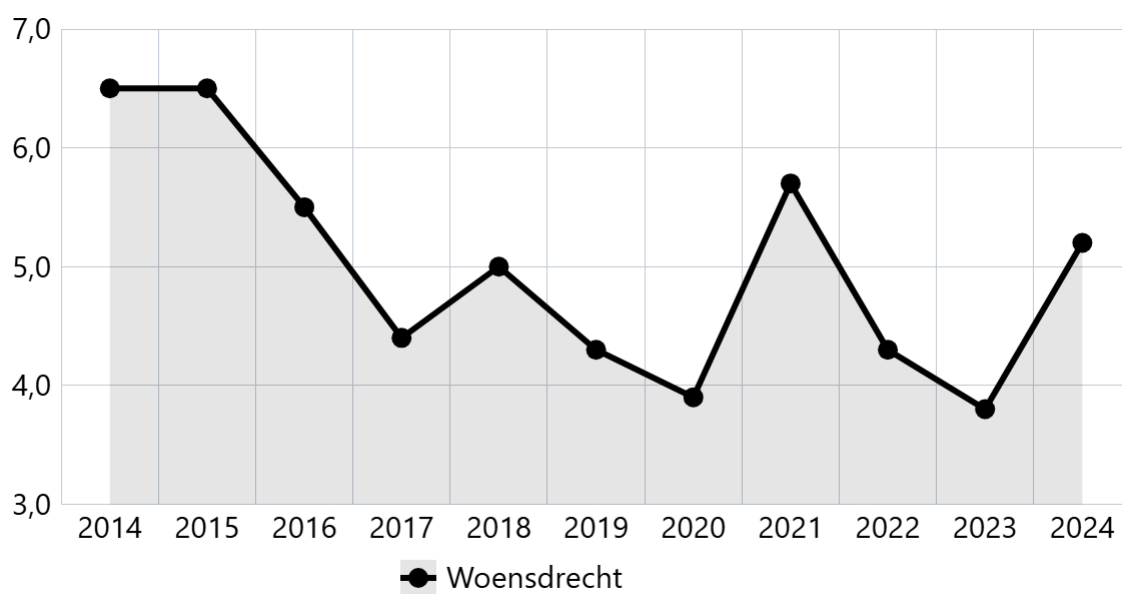
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners

Bron: CBS - Geregistreeerde criminaliteit

Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Woensdrecht	4,4	4,2	3,9	4,1	2,8	2,5	3,7	3,2	2,7	3,6	4,1

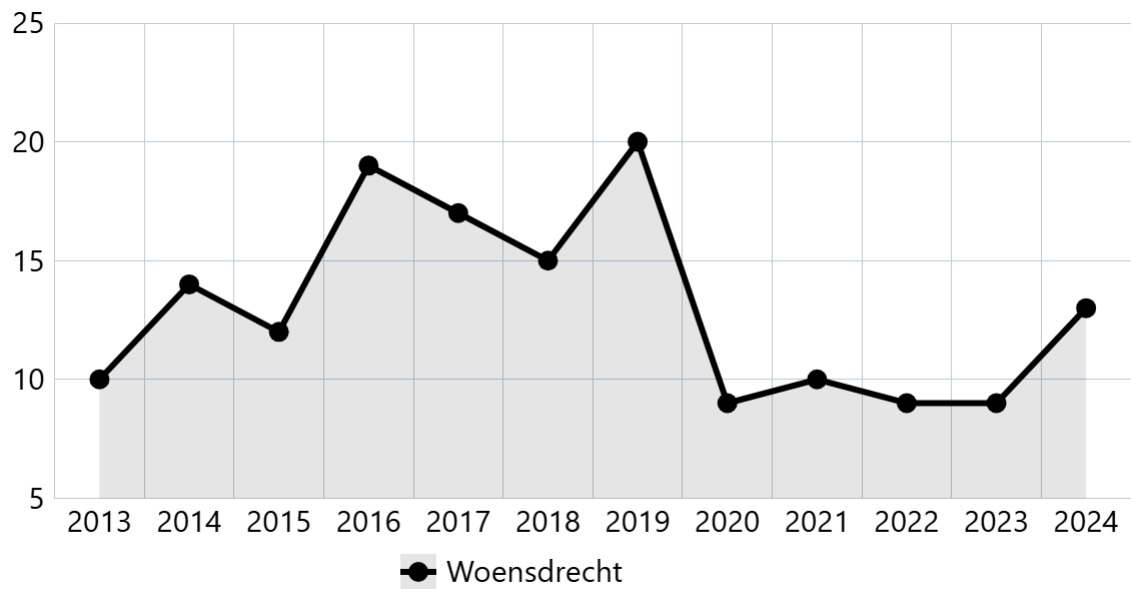
Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag per 1.000 inwoners

Bron: CBS - Geregistreeerde criminaliteit

Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Woensdrecht	6,5	6,5	5,5	4,4	5,0	4,3	3,9	5,7	4,3	3,8	5,2

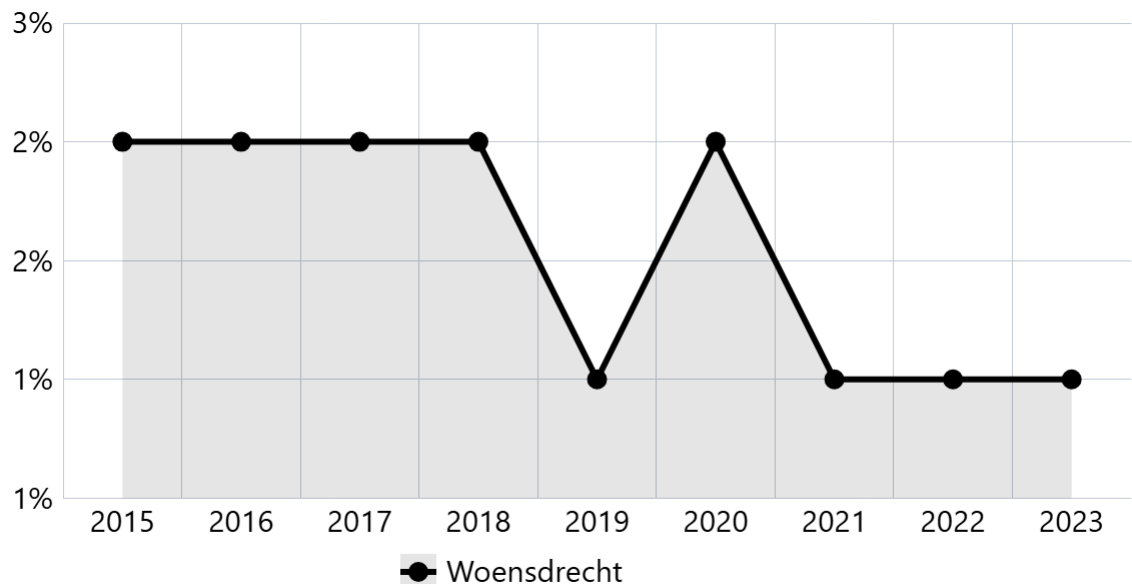
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

Bron: Stichting Halt

Gebied	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Woensdrecht	10	14	12	19	17	15	20	9	10	9	9	13

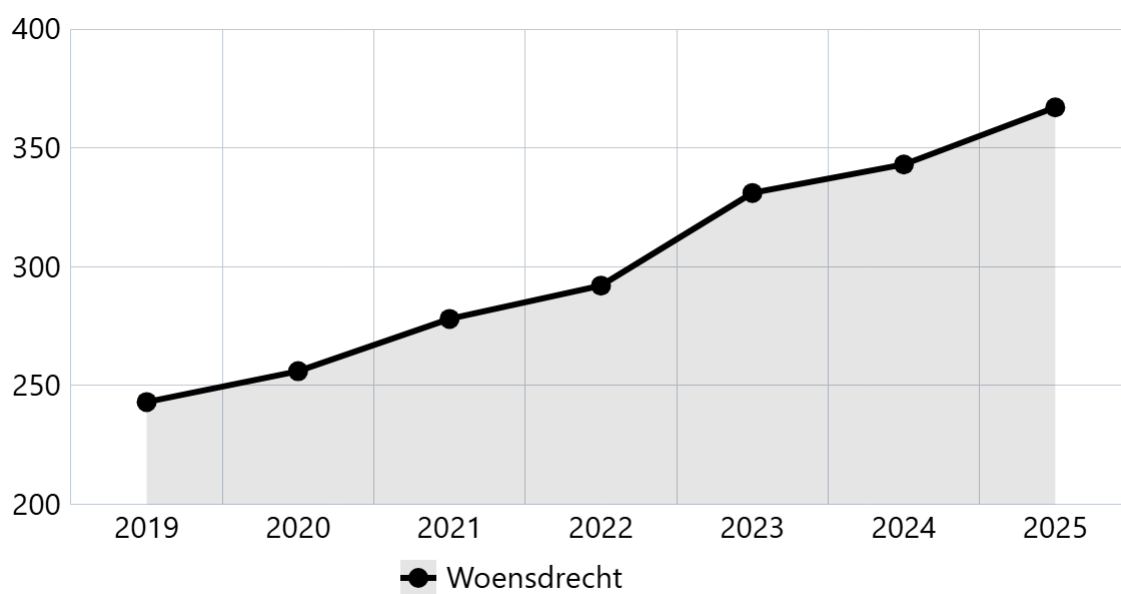
Percentage jongeren 12-21 jaar met een delict voor de rechter

Bron: CBS - Jeugdmonitor

Gebied	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Woensdrecht	2%	2%	2%	2%	1%	2%	1%	1%	1%

Gemiddelde WOZ-waarde woningen (x €1000)

Bron: CBS - Waarde onroerende zaken

Gebied	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Woensdrecht	243	256	278	292	331	343	367

